

Ivan Vîrîpaev

Viespile de vară ne înțepă chiar și în noiembrie

Comedie într-un act

Traducere de Raluca Rădulescu

București, 2023

PERSONAJELE:

Elena, 35-40 de ani

Mark, 60-70 de ani

Joseph, 60-70 de ani

- De ce plângi?
- Că sunt singur.
- Chiar ești singur?
- Simt și trăiesc ca și cum aș fi singur.

Ingmar Bern, „Dialogurile celor singuri”, Stockholm, 1986

*Pe scenă sunt Mark, Elena și Joseph.
Pauză lungă. Tac destul de mult.*

MARK: Știi, Sarah, Marcus nu putea să fie la tine luna trecută, pentru că luna trecută a fost la Donald.

JOSEPH: Da, așa e, luni Marcus a fost la mine, a venit duminică seara târziu și a plecat marți dimineața devreme, ca să prindă trenul de unsprezece spre Stockholm.

ELENA: Adică, după părerea ta, eu mint, Robert?

MARK: N-aș vrea să folosesc termeni atât de categorici, dar cred că ești de acord că trebuie să-mi explici ce bărbat a fost la noi luna trecută, nu?

ELENA: Marcus a fost la noi luna trecută.

MARK: Donald?

JOSEPH: Luna trecută, Marcus a fost toată ziua la mine, și vă rog, hai să terminăm odată cu discuția asta ciudată.

MARK: Dar trebuie să mă lămuresc, ce dracu?! Am dreptul să știu cine a fost la soția mea cât am lipsit eu și de ce mă minți, Sarah?!

ELENA: Nu te mint, Robert, luna trecută a fost la noi în vizită fratele tău, Marcus.

MARK: Sarah, te rog să încetezi, auzi?! Din respect pentru mine și pentru căsnicia noastră, te rog să încetezi imediat!

JOSEPH: Robert, cred că noi toți trebuie să încheiem această discuție, de vreme ce totul a mers atât de departe și nu există niciun răspuns rezonabil la această întrebare...

ELENA: Există un răspuns rezonabil la această întrebare.

Elena își scoate telefonul din buzunar.

ELENA: Acum o să-l sunăm pe Marcus și o să aflăm tot.

MARK: Doamne ferește, nu fi nebună, Sarah, pentru ce faci tot circuitul ăsta, la ce bun să-l târăști și pe bietul Marcus în toată povestea asta, termină, te rog?!

Elena vorbește la telefon.

ELENA: Alo! Salut, Marcus. Sarah la telefon. Sunt aici cu fratele tău, Robert, care cred că vrea să te întrebe ceva, îi dau telefonul... Ce? Nu-nu, e totul în regulă cu mama voastră, Robert o să-ți explice totul imediat.

Elena îi dă telefonul cu Mark.

MARK: Alo! Salut, Marcus. Ha-ha! Se pare că viespile de vară ne înțepă chiar și în noiembrie. Ce mai faci, bătrâne? Ce? O! Nu-nu. Pur și simplu stăteam și nu știam ce să mai facem. Nu, nu suntem acasă, suntem cu Donald, suntem toți trei aici, și, sincer să fiu, ne-am amețit de cap și, uite, se pare că acum vrem să te amețim și pe tine. Mama? Am vorbit cu ea azi dimineață și a zis că nu vrea încă să se întoarcă, așa că acum mă gândesc să o iau săptămâna viitoare, dar ce, ți-a zis ea ceva despre asta? Ah, Silent! M-am săturat de acest Silent, ascultă Marcus, n-au trecut nici doi ani de când a murit tata, iar mama îl primește tot mai des la ea pe acest Silent. Eu sunt convins că dorința ei de a rămâne la pensiune până la sfârșitul lui noiembrie numai de la el i se trage. Apropo, Marcus, tu ai fost la noi luna trecută, când eram eu la mama? Aha. Da?! Nu, de ce? De ce, ea mi-a zis despre asta, dar pur și simplu?.. La naiba. Deci, tu chiar ai fost la noi luna trecută? Păi, normal că e ok, voiam doar să mă asigur, pentru că... Păi, da, normal... Sarah mi-a zis... Numai că... Știi ce... Nu, nu, nu-i nimic... Păcat că n-am reușit să ne vedem, sper că și luna viitoare o să vii pe la noi, bine? Ce? A, luna viitoare vrei să îi faci o vizită lui Donald? Aha. Te-a invitat el. Dar nu cumva ai fost la el și luna trecută, Marcus? Ce! A, la dracu', păi, normal! Iartă-mă, nu fac mișto de tine, nu știu de ce, dar azi sunt cam împrăștiat. Nu, nu-s bolnav, Marcus. E totul ok. Mă bucur că te-am auzit, dragul meu și ne vedem luni. A, da! Da-da, am uitat, te duci la Donald. Scuze, sincer, am fumat ceva, știi tu ce. Nu pot să vorbesc despre asta la telefon... Adică știi tu, păi, când fumezi... atunci... Păi... Păi, nu sunt simple țigări, înțelegi tu de care, și în general, asta nu e o discuție de purtat la telefon... Păi, cred că ai înțeles despre ce vorbesc... După aia mai și încep să râdă foarte tare.... Ha-ha...

Mark începe să râdă. Râde de parcă într-adevăr ar fi fumat marihuana.

MARK (*printre hohote de râs*): Scuze, Marcus... Îmi e greu să vorbesc acum pentru că râd... Îi dau telefonul lui Sarah... să-ți explice ea...

Mark îi dă telefonul Elenei și încet-încet se liniștește.

ELENA: Da, Marcus. Da. E totul în regulă. Doar că... ne prostim și noi, asta e tot. Da-da, chiar e foarte bine totul. Îl știi pe fratele tău, el nu-și pierde niciodată capul de tot. Te iubim, mă bucur că te-am auzit. Pa, Marcus. Și Donald te salută, acum chiar îți face cu mâna. Îi transmit neapărat. Pa, Marcus.

Elena își bagă telefonul în buzunar.

ELENA: Salutări de la Marcus, Donald.

Pauză.

Elena și Mark se uită la Joseph.

MARK: Ce se întâmplă, Donald?

JOSEPH: Nu știu.

MARK: Cum adică nu știi?

JOSEPH: Nu știu ce să vă spun.

MARK: Dar probabil că ar trebui totuși să ne explici la ce ți-au trebuit toate astea?

JOSEPH: La ce mi-a trebuit ce, Robert?

MARK: Chiar era nevoie de toate astea, Donald? Tot jocul ăsta cu Marcus și vizita lui mitică la tine acasă luna trecută? Asta nu e doar o simplă glumă, Donald. Aproape că m-am certat cu Sarah din cauza ta...

ELENA: Ne-am certat, Robert.

MARK: Ce?

ELENA: Tocmai ai zis că aproape ne-am certat și vreau să fie clar că ne-am certat, Robert.

MARK: Păi, atunci, cu atât mai mult.

Pauză.

Toată lumea tace pentru o vreme.

MARK: Și tu de ce taci, Donald?

JOSEPH: Viespile de vară ne înțepă chiar și în noiembrie.

MARK: La dracu, Donald! Ce faci, ți-ai pus în cap ca azi să faci mișto de noi?! Donald?!

Pauză.

Mark se liniștește și se uită la Joseph cu compasiune.

MARK: Ți-e foarte rău, Donald? Povestește-ne.

Pauză.

JOSEPH: Vezi tu, sunt obosit. Nici măcar nu știu cum să vă explic. Sunt foarte obosit de tot ce e în jurul meu. De tot, practic de tot ce văd. M-am săturat de copacii ăștia, de strada din fața ferestrei mele. Sunt sătul de fereastra mea, de perdelele de la fereastra mea. De priveliștea din fața ferestrei. M-am săturat de păsările care zboară pe cer și de cântecele lor de dimineață și de seară. M-am săturat de micul dejun, de prânz și de cină. M-am săturat de cuvinte, de câinele meu, de soția mea, de ziua care vine mereu după noapte și invers. M-am săturat de ziare, de informații, m-am săturat de mirosul de săpun din baia noastră, m-am săturat de zâmbetele vecinilor mei, m-am săturat de culoarea pereților din casa mea. Sunt sătul de cuvintele pe care trebuie să le spun în fiecare zi. M-am săturat de apa pe care trebuie să o beau ca să nu mor de sete. M-am săturat de tot, știi tu, de tot ce mă înconjoară și chiar și de tot ce e în interiorul meu. M-am săturat de inima mea, de plămâni mei și de tot sângele care îmi curge prin vine. Dar mai mult decât orice, m-am săturat de mine însumi, înțelegi? Nici măcar nu știu cum să explic. Vedeți voi, sunt mereu cu mine însumi, indiferent unde mă aflu, sunt mereu aici. Și nu există niciun moment în care să pot sta fără mine, chiar și pentru puțin timp. Chiar și în somn încă îmi simt prezența. Sunt mereu cu mine însumi și m-am săturat atât de tare de mine de-a lungul anilor încât nu mai suport să fiu aici, dar din păcate nu am ce face și nu știu cum să scap de mine, m-am gândit la sinucidere, dar nu am curaj, și apoi urăsc ideea de a fi ca toți tâmpiții ăia de poeți și rockeri pe care nu-i suport, ca Jim Morrison ăla, de exemplu.

ELENA: Jim Morrison nu e sinucigaș, Donald, a murit tânăr, dar a murit de moarte bună.

JOSEPH: N-are nicio legătură, știi ce vreau să zic, nu?

Pauză.

MARK: Când ai fost ultima dată la psihoterapeut, Donald?

JOSEPH: Nu am și n-am avut niciodată vreun psihoterapeut, nu sunt genul ăla.

MARK: Ce gen, Donald?

JOSEPH: Nu sunt genul care merge la psihoterapeut.

MARK: Și ce e rău în a merge la psihoterapeut din când în când? Mi se pare că dacă tu, Donald, ai merge la psihoterapeut din când în când, nu ai mai avea problemele pe care le ai acum. Pentru că un psihoterapeut bun te poate întotdeauna sfătui ce să faci ca să nu te sature de cântecul păsărilor de la fereastră. Înțelegi ce vreau să spun?

JOSEPH: Nu sunt bolnav, Robert. Sunt foarte conștient de faptul că nu sunt bolnav.

MARK: Bine, dar mai știe cineva în afară de tine?

JOSEPH: Sigur că da. Soția mea știe că nu sunt bolnav. Vecinii mei știu că nu sunt bolnav. Fratele tău, Marcus, știe că nu sunt bolnav.

MARK: Apropo de Marcus. De ce ai inventat toată chestia asta cu Marcus, Donald?

JOSEPH: Nu știu, Robert. Sunt foarte obosit, nu auzi ce-ți spun?

Pauză.

Toată lumea tace pentru o vreme.

MARK: Se pare că ai nevoie să vorbești cu un psihoterapeut bun, Donald. Aș putea să-ți recomand unul foarte bun. Unul foarte, foarte bun.

Pauză.

JOSEPH: Robert, vreau să-ți spun că Marcus n-a fost la voi luna trecută, pentru că a fost la mine. Chiar a fost la mine, Robert.

MARK: Hai, Donald. Nu sunt deloc supărat pe tine, îmi dau seama că nu ești ok și vreau să te ajut. Ce-ar fi să sun chiar acum la un psihoterapeut pe care îl cunosc și să îți faci o programare?

JOSEPH: Oh, Robert, Robert! N-aș vrea s-o implic pe soția mea în asta, dar se pare că n-am de ales.

Joseph își scoate telefonul din buzunar și sună.

MARK: Ce faci, Donald?

JOSEPH: O sun pe soția mea, o sun pe Martha. Sper că pe ea o s-o crezi.

MARK: Hai, Donald, de ce o mai bagi și pe Martha în povestea asta?

JOSEPH: Că n-am altfel cum să te conving. Alo, Martha. Ascultă, sunt cu Robert și vrea să te întrebe ceva important. Ți-l dau la telefon, dragă.

Joseph îi întinde telefonul lui Mark.

MARK: Alo. Bună, Martha. Ce mai faci, cum îți mai e piciorul? Nu, voiam să te întreb altceva, dar te întreb de picior că îmi fac griji pentru tine, deși, de fapt, voiam să te întreb altceva. Dar mai întâi, spune-mi de picior. Încă mergi la fizioterapie? Aha. Și doctorul cât zice că mai durează? Încă șase luni? De ce atât de mult? Termină, că nu ești bătrână, dar ai avut o fractură complicată și se pare că trebuie să ai răbdare. Bine, atunci, trec neapărat să te văd, cât mai curând. Sper. Am avut multe pe cap la bancă în ultima vreme. Și mama nu vrea să se mai întoarcă acasă, așa că trebuie să mă duc la ea săptămânal. Facem cu rândul, Marcus și cu mine, parcă suntem de serviciu, o dată pe săptămână el și o dată eu. Apropo, Donald zice că v-ați distrat bine cu Marcus luna trecută? Donald zice că Marcus a stat la voi două nopți și o zi. Ce? Te-ai simțit foarte bine? Iartă-mă, vrei să zici că ați petrecut tot timpul ăsta cu Marcus? Deci, a fost la voi luna trecută?! Ești sigură, Martha? Adică, voiam să zic: ești sigură că era Marcus, sau bine zis, voiam să zic: ești sigură că a fost luna trecută și nu, să zicem, acum două săptămâni? Ce? Nu, Martha, sunt sigur că nu s-a întâmplat nimic. Nu, nu mă lua în seamă, glumesc. Ți-am zis că glumesc, e doar o glumă, Martha, e totul ok. Care e gluma? Păi, se pare că Marcus a fost la voi luna trecută, probabil că asta e gluma, Martha. Ha-ha. De fapt, am fumat ceva... Dar nu țigări... Am fumat... Știi tu ce... Ce-am fumat și de ziua mea, acum șase ani, mai ții minte? Toți am fumat... Și tu, Martha, mai ții minte? Am râs toată seara, mai ții minte, Martha? Ei bine, acum am decis să o facem din nou... Cine suntem noi? Eu, Sarah și soțul tău, Donald. Da, și Donald. Scuze că nu te-am invitat și pe tine dar ești cu piciorul... ai putea să te împiedici, să-ți pierzi echilibrul și să te rănești și mai rău. Cum adică, de ce? Păi, cum de ce, Martha, asta e o întrebare ciudată. Ca să râdem, normal. Ha-ha-ha-ha. Iartă-mă, nu mai pot să vorbesc, mor de râs. Sănătate, dragă, și pe curând.

*Mark îi dă telefonul lui Joseph.
Joseph își pune telefonul în buzunar.
Mark se uită cu atenție la Elena.*

MARK: Sarah?

ELENA: Da, Robert.

MARK: Ce „da”, Sarah? Ce înseamnă acest „da” al tău, Sarah?

ELENA: Că te ascult, Robert.

MARK: Nu, Sarah, draga mea, eu sunt cel care te ascultă!

ELENA: Nu știi ce să-ți spun, Robert.

MARK: Ce se întâmplă, Sarah?

ELENA: Nu știi, Robert.

MARK: Nu știi? Ce naiba nu știi?! Ce dracu' vrei să zici că nu știi? Cine știe, Sarah? Cine?! A, Marcus?! Deci, m-a mințit?! Marcus! Cine ar fi crezut, dragul nostru Marcus! Acum zece minute, la telefon, m-a mințit?! Propriul meu frate m-a mințit? Vreau să știu de ce faci asta. Vreau să știu de ce faci asta?! Sarah, vreau să știu, spune-mi, de ce faceți asta, tu și cu Marcus?

ELENA: Ce facem, Robert?

MARK: Toate astea. Astea sunt minciuni, toate telefoanele astea. Vreau să știu ce se întâmplă, Sarah? Și nu vreau să aud că nu știi. Mă auzi? Nu vreau să aud că nu știi?! Auzi? Mă auzi, Sarah? Nu vreau să aud că nu mă auzi, Sarah?

ELENA: Te aud, Robert, calmează-te.

MARK: Atunci, explică-mi dracului odată!

Pauză.

ELENA: Nu e atât de ușor de explicat, Robert.

MARK: Nu vreau să aud despre ce e ușor și ce e greu, vreau o explicație, oricât de grea ar fi! Vreau o explicație, și repede. Sau mai bine îl sun pe Marcus acum și îl rog să-mi explice.

Mark își scoate telefonul și sună.

ELENA: Nu e nevoie să-l suni, Robert.

MARK: Nu, de ce nu?! La urma urmei, e fratele meu... O, rahat! Nu e disponibil. Și-a închis telefonul. Normal că nu vrea să dea explicații, înțeleg!

Mark își pune telefonul înapoi în buzunar.

ELENA: Marcus e la slujbă acum, e duminică.

MARK: Marcus e la slujbă! Mă întreb cum va găsi puterea să vină la Sfânta Împărtășanie după atâtea minciuni!

JOSEPH: Lasă-mă să-ți explic ceva, Robert.

MARK: Ce legătură are asta cu tine, Donald? Vreau să aud o explicație de la soția mea.

JOSEPH: Pentru că sunt prietenul tău, Robert. Suntem prieteni de familie. Vă iubesc, și pe tine și pe Sarah, și vreau să vă fie bine, și cred că înțeleg ce se întâmplă aici și cred că pot să vă explic. Sarah, Robert, lăsați-mă să vă vorbesc sincer. Eu sunt prietenul vostru și nimeni altcineva în afară de mine n-o să vă spună ce trebuie spus, n-o să vă spună verde-n față, înțelegeți? Nici

măcar psihoterapeutul tău, Robert, n-o să vă spună toate astea, pentru că e prea dependent de onorariul uriaș pe care i-l plătești. Nimeni n-o să v-o spună, dar eu o s-o fac. Ascultați-mă. Chiar vreau să vă ajut.

Mark ridică din umeri.

Pauză.

ELENA: Păi, dacă chiar ai ceva de zis...

JOSEPH: Am ceva de zis, Sarah. Am ceva să vă zic, Robert.

Scurtă pauză.

Joseph își adună gândurile.

JOSEPH: Într-o zi, o mică turmă de cerbi sălbatici traversa un râu de munte. Râul nu era foarte adânc, dar curenții era puternici. Atât de puternici, că niciun cerb n-a reușit să traverseze râul. Dar aveau mare nevoie să-l traverseze pentru că malul unde erau ei era pustiu, numai pietre, stânci și rar se mai găsea câte un copac, iar pe malul celălalt al râului erau câmpuri minunate cu iarbă verde, tufișuri bogate cu frunzele preferate ale cerbilor, plus că peste tot mai creștea și... ah, cum le zice, sunt niște boabe rotunde și roșii care cresc în tufișurile alea mari și de la ele mor lupii.

ELENA: Caprifoi sau ghiară.

JOSEPH: Nu, nu, ce tot spui? Țăsta, din contră, le face bine lupilor, de-asta îi mai zice și „fructul lupilor”. Eu zic de tufișurile alea care le plac foarte mult cerbilor, dar care îi sperie de moarte pe lupi. De aia și cerbii stau în preajma lor. În primul rând că sunt foarte bune și, în al doilea rând că îi sperie pe lupi.

MARK: Ce-i cu tine, Donald, ai luat-o razna?

JOSEPH: Așteaptă, Robert, nu mă întrerupe. Deci, era râul ăsta tumultos și rapid, pe care niciun cerb nu-l putea traversa. Niciunul. Și raiul, toată frumusețea, toate deliciale pe care noi, cerbii, le iubim cel mai mult pe lume, erau dincolo, pe malul celălalt. Dar noi suntem aici. Uite așa, dragul meu Robert, uite așa.

Pauză.

MARK: Nu înțeleg nimic, tu chiar ai înnebunit, Donald?! Ce prostii vorbești?

JOSEPH: Dacă ai vreo obiecție, atunci zi.

MARK: Obiecție?! La ce să obiectez, Donald?

JOSEPH: La ce-am zis adineaori, Robert?

MARK: La ce ai zis adineaori, Donald? La ce ai zis adineaori, Donald, numai un psihoterapeut calificat poate să obiecteze la ce-ai zis tu, și poate că aici e deja nevoie de un psihiatru calificat.

ELENA: Da' de ce, Robert? Eu, de exemplu, am ce să-i răspund lui Donald, deși nu sunt psihiatru. Chestia e, Donald, că dacă mergi mult pe râu în jos, la un moment dat tot o să fie un pod.

JOSEPH: Ce-ce?! Ce pod, Sarah, te rog, de unde să fie podul ăsta al tău, cine o să-l construiască?

ELENA: Dumnezeu o să-l construiască, Donald. Bunul Dumnezeu.

JOSEPH: Termină, Sarah, suntem toți oameni în toată firea.

MARK: Ce dracu' se-ntâmplă aici?! Despre vorbiți?!

ELENA: Scuze, Robert, dar nu pot să nu-i răspund. Știi, Donald, în inima ta e ceva ce tu nu vrei să vezi. Și știi de ce nu vrei să vezi, dragul meu?

MARK: Sarah, te rog să încetezi imediat.

JOSEPH: Dar de ce, Robert, las-o să continue, e chiar foarte interesant ce are de zis.

ELENA: Dar de fapt, nici nu e nimic de zis, Donald. Nu vrei să vezi în tine responsabilitatea pe care fiecare dintre noi o are față de această lume. Ești responsabil pentru viața ta, Donald, dar nu vrei s-o recunoști, pentru că ți-e mai bine fără nicio responsabilitate, asta e tot.

JOSEPH: Și cine e responsabil pentru toți copiii uciși în Libia, în Afganistan, în Irak, în Vietnam, la Hiroshima și Nagasaki. Cine? Tot eu?

ELENA: Da, Donald. Despre asta e vorba, dragul meu, tocmai tu ai fost.

JOSEPH: Eu?!

ELENA: Noi toți, Donald. Eu, Robert, tu și soția ta, Martha.

MARK: Cred că încep să înțeleg ce se întâmplă aici! Și toate astea numai ca să deturnați discuția? Credeți că sunt idiot? Credeți că nu înțeleg?

ELENA: Te superi degeaba, dragule. Donald a atins un subiect foarte delicat și sensibil. Tu chiar n-ai nimic de zis despre asta?

MARK: Vă cer să vă opriți imediat! Din respect pentru mine, pentru prietenia noastră, vă rog să terminați imediat cu toate astea!

JOSEPH: Ce legătură au emoțiile cu asta, Robert, nu putem să discutăm numai ca să aflăm adevărului și nu de dragul validării propriului ego?

ELENA: Numai fii atent la ce cuvinte a folosit, Robert!

MARK: Vă cer să tăceți amândoi în clipa asta! Tăceți, amândoi! Vă cer să încetați cu toate astea. Ce se întâmplă aici? Vreau să-mi explicați?!

Pauză.

Mark se liniștește ușor.

MARK: Repet întrebarea, ce se întâmplă acum aici?

Joseph nu răspunde.

MARK: De ce taci? Sarah?

ELENA: Nu poți să taci și să răspunzi la întrebări în același timp.

MARK (*își pierde cumpătul și țipă*): Ce?! Ce aveți, mă?! Ce am eu?!.. Și tu ce ai?!... La dracu'! Nici nu vreau să vă mai văd după toate astea. Nu vreau să vă mai văd! Nu vreau să te mai văd, Sarah! Nu vreau să te văd!

Mark iese din scenă furios.

Pauză.

JOSEPH: Eu nu sunt ucigaș de copii, Sarah. Nu i-am votat pe cei care sunt acum la putere și nu lucrez pentru nicio întreprindere de stat. Nici măcar nu port pantofi de piele și știi bine că eu și Martha suntem vegetarieni de ani de zile, așa că nu numai că nu sunt implicat în uciderea niciunui pui de om, dar nu sunt implicat nici în uciderea puilor de vacă.

ELENA: Vrei să zici viței?

JOSEPH: Ce?

ELENA: Puii de vacă sunt viței, am vrut doar să fie clar.

JOSEPH: De ce să ne agățăm de cuvinte, Sarah?

ELENA: Pentru că atunci când soția ta, Martha, a făcut un avort, când era tânără, nu numai că știai despre asta, Donald, dar într-o oarecare măsură ai și insistat, cel puțin așa mi-a spus Martha. De-aia mă agăț de cuvinte, dragul meu.

Pauză.

JOSEPH: Ce ți-e și cu Martha asta! Voi, femeile, chiar nu puteți să vă țineți limba în gură.

ELENA: Sper că n-ai de gând să zici că avortul nu înseamnă uciderea unui copil?

Pauză.

ELENA: Este avortul uciderea unui copil, Donald?

JOSEPH: Sigur că este, Sarah. Sigur că e.

Pauză.

ELENA: Și atunci, Donald? De ce ai tăcut, Donald?

JOSEPH: Iartă-mă, Sarah, dar nu vreau să vorbesc despre asta. Să nu continuăm această discuție. Să vorbim despre altceva. Să vorbim despre tine, de exemplu.

ELENA: Of, Donald! Mă tem că nu sunt cel mai interesant subiect de discuție.

JOSEPH: Și totuși eu sunt foarte curios cine a fost luna trecută la tine, cine este bărbatul pe care ai încercat să-l ascunzi de soțul tău?

ELENA: Dacă tu nu vrei să vorbești despre avortul făcut de Martha, de ce să îți povestesc eu despre viața mea personală? Prietenia se bazează pe încredere, Donald. Tu ai încredere în mine, eu am încredere în tine. Tu n-ai încredere în mine, eu n-am încredere în tine. Încredere pentru încredere.

Pauză.

JOSEPH. Da, cu mulți ani în urmă am insistat ca Martha să facă un avort pentru că nu-mi plac copiii, Sarah. Nu mi-au plăcut copiii de când eram eu însumi copil și n-aș fi fost un tată bun. Am știut dintotdeauna. Și nu mi-am dorit niciodată copii. De aia, eu și Martha am avut grijă toată viața să ne protejăm. Dar, uite că într-o zi, prezervativul s-a spart și sperma mea a pătruns în nefericitul ei ovul. Totuși, judecând la rece, eu și Martha am ajuns la concluzia că e mai bine să nu vină pe lume, decât să fie copilul unui tată rău care nu-l iubește. Așa am decis eu. Și Martha a fost de acord cu decizia mea.

ELENA: Deci tu ai decis, Donald? Dar cine ești tu să decizi cine se naște și cine nu? Ce, te crezi Dumnezeu? Nu-ți asumi cam multe, Donald?

JOSEPH: Nu prea, Sarah. Ci exact atât cât am putut duce. Mai ales că nu cred în Dumnezeu și consider că nimeni de pe această planetă nu ia decizii conștiente în afară de noi, oamenii. Noi luăm toate nenorocitele de decizii. Punct. Și acum e rândul tău, Sarah. Spune-mi, cine a fost la tine luna trecută? Încredere pentru încredere.

ELENA: Bine, Donald. Încredere pentru încredere. De câțiva ani mă văd cu un alt bărbat. Iubesc un alt bărbat. Sunt fericită și nefericită în același timp.

JOSEPH: Și îl primești în casa soțului tău? Dar cum l-ai convins pe Marcus să-ți confirme minciuna? Pentru că, din câte îl știu eu pe Marcus, el nu minte niciodată.

ELENA: E foarte ciudat din partea ta să spui asta, Donald. Adică, știi foarte bine că Marcus a fost într-adevăr la mine luna trecută. Și nu a fost nevoie să mintă.

JOSEPH: Hai, Sarah, termină. Luna trecută Marcus a fost la mine și tu știi foarte bine. De ce să continuăm acest circ când Robert nu mai e de față?

ELENA: Exact, Donald, de ce să continuăm acest circ când Robert nu e de față și tu știi foarte bine că Marcus n-a fost la tine luna trecută și nici n-ar fi putut să fie. Deși, m-a șocat ușurința cu care Martha poate spune un neadevăr. Sinceră să fiu, n-aș fi crezut-o niciodată capabilă de așa ceva.

JOSEPH: Mda?

ELENA: Mda.

Pauză.

ELENA: O, Doamne! Cine ar fi crezut că Martha poate fi capabilă de așa ceva!

JOSEPH: Da, Martha e capabilă de multe lucruri, foarte multe, Sarah. E capabilă chiar să-și mănânce propriul deget.

ELENA: Ce metaforă ciudată mai e și asta, Donald?

JOSEPH: Nu e o metaforă, Sarah. E o experiență pe care am trăit-o eu cu Martha la un moment dat. Nu ți-a spus cum i-am mâncat degetul?

ELENA: Ce-ce?

JOSEPH: Păi, știi că Martha nu are un deget la mâna dreaptă. Arătătorul. L-a pierdut când era tânără. În urma unui accident de muncă...

ELENA: Știu povestea, Donald.

JOSEPH: Și știi și că noi doi i-am mâncat degetul?

ELENA: O, Doamne, normal că nu! Știu povestea despre cum și-a pierdut Martha degetul.

Elena se uită insistent la Joseph.

ELENA: Despre ce vorbești, Donald?!

JOSEPH: Știi, când a avut accidentul, Martha s-a dus la spital și i-au amputat degetul. Și atunci Martha i-a rugat pe chirurghi să-i dea degetul. Nu știi de ce a făcut-o, probabil fiindcă era în stare de șoc?! Și s-a întors acasă cu degetul retezat. Neștiind ce să facă cu el, l-a pus în frigider. Acolo l-am găsit eu! Și când l-am văzut, mi-au trecut două chestii prin cap. Mai întâi m-am gândit că era doar o bucată de carne, care stătea lângă o altă bucată de carne, pe vremea aia nu eram încă vegetarieni, iar în frigiderul nostru era o bucată de carne de vită congelată care stătea chiar lângă deget. Și m-am

gândit că una era carne de vită și una carne de om. Carne și carne. Și apoi mi-a venit a doua idee: o să trăiesc o viață, dar n-o să aflu niciodată ce gust are carnea de om. Când o să mai am eu vreodată o ocazie ca asta? De unde aș putea să fac eu rost de carne de om? Că doar nu sunt un ucigaș, nu? Și uite ce am eu aici! Uite ce ocazie! Nimeni nu și-a dat viața și nu s-a comis niciun păcat. Așa mi-a trecut prin cap c-aș putea să gust din deget, dacă ocazia a venit sub forma unui deget. Și i-am spus Marthei ce idee îmi venise și, spre surprinderea mea, ea a fost imediat de acord. Așa că am fiert degetul și l-am mâncat. A fost doar un picuț de carne, ce vrei, era un deget de femeie, și Martha era pe atunci o fată slabă, nu perna flască de acum. Deci, l-am mâncat și, de fapt, imediat după aia ne-am hotărât să devenim vegetarieni. Și de atunci nu mai mâncăm nici carne, nici pește. Uite așa a fost!

Elena se uită îngrozită la Joseph.

ELENA: De ce ați făcut una ca asta, Donald?!

JOSEPH: Pentru experiență. Ai mâncat vreodată oameni, Sarah?

ELENA: Evident că nu.

JOSEPH: Ei bine, eu am mâncat.

ELENA: Păi, și Dumnezeu, Donald? Dumnezeu?!

JOSEPH: Păi, nu există niciun Dumnezeu, Sarah. În plus, iartă-mă, dar să-ți mănânci propriul deget nu e chiar un păcat, în comparație cu a-ți înșela soțul în propria casă...

ELENA: În primul rând, nu ne întâlnim la noi acasă, ci la hotel. Și în al doilea rând, o fac din dragoste, Donald. Nu vezi diferența dintre păcat și iubire? Eu și omul ăsta, ne iubim, înțelegi? Oricum, tu nu știi ce e iubirea.

JOSEPH: De ce mă jignești, Sarah? Sunt mult mai în vârstă decât tine și nu merit să mă tratezi așa. Eu îmi iubesc soția și suntem împreună de aproape patruzeci de ani, în timp ce tu și Robert nu sunteți împreună nici de zece ani, iar căsnicia voastră s-a dus deja pe copcă. Deci, care dintre noi doi știe ce e iubirea, draga mea?

ELENA: Eu! Pentru că eu îl iubesc pe omul ăsta, iar tu nu-ți iubești soția, Donald.

JOSEPH: De unde știi tu, Sarah? Eu o iubesc pe Martha.

ELENA: Mi-a spus Martha. Mi-a povestit că în noaptea nunții i-ai mărturisit că nu o iubești și că te-ai căsătorit cu ea doar pentru banii tatălui ei.

Pauză.

JOSEPH: Pe care, apropo, încă nu i-am primit pentru că tatăl ei, sacul ăla de îngrășământ vegetal de nouăzeci de ani, încă își fumează trabucurile împuțite pe veranda vilei lui de lux. Și mi se pare că noi toți o să murim și el tot o să mai trăiască.

ELENA: Martha mi-a zis că ai refuzat chiar să faci dragoste cu ea în noaptea nunții pentru că nu aveai prezervative. Și când ea plângea, tu nici măcar nu încercai s-o liniștești, ci te duceai în altă cameră și dormeai ca și cum nimic nu se întâmplase. Să nu crezi că se plângea la mine, Donald, dar uneori Martha se simte foarte singură și vrea să povestească cuiva despre viața ei grea.

JOSEPH: Ce ți-e și cu Martha asta a mea! Cum se zice, într-adevăr viespile de vară ne înțeapă chiar și în noiembrie.

Intră Mark.

MARK: Am vorbit cu Marcus. Am fost la el. M-am dus direct la el acasă. Sfânta Liturghie tocmai se terminase și Marcus ieșea din biserică. Am avut o discuție foarte serioasă, privindu-ne în ochi. Și, evident că toate îndoielile mele au dispărut. Lunea trecută, Marcus chiar a fost la noi. A fost cu Sarah. Nu trebuie să-mi explici nimic, Donald. Nu vreau să știu de ce ai făcut asta sau ce legătură are soția ta, Martha. Eu oricum vă iubesc. Și repet că, dacă vrei, Donald, ți-aș putea aranja să mergi la un psihoterapeut foarte, foarte bun.

Pauză.

MARK: Te rog să mă ierți, Sarah, m-am aprins foarte tare. M-am purtat chiar foarte urât, iartă-mă.

ELENA: Nu-i nimic, Robert. E ok. Sărută-mă.

*Mark o sărută pe Elena pe obraz. Elena ia capului lui Mark în mâini și îl trage aproape de ea. Mark își pune brațele în jurul taliei Elenei.
Stau strâns lipiți unul lângă altul.*

JOSEPH: E de-a dreptul uluitor cum e viața asta. Acum un minut această femeie îmi povestea despre amantul ei, despre cum îl iubește, despre cum e dragoste adevărată, și după doar câteva clipe, deja se topește de fericire în brațele soțului ei, care habar n-are că e încornorat.

Mark se apropie de Joseph.

MARK: Ce ai zis, Donald?

JOSEPH: Întreab-o pe soția ta, Robert. Ei, Doamne, întreab-o pe ea, nu pe mine, amice.

MARK: Despre ce vorbește, Sarah?

ELENA: Nu știu ce vrea să zică, Robert. Vezi și tu că ceva nu e în regulă cu dragul nostru Donald.

JOSEPH: Tu singură mi-ai povestit despre amantul tău. Despre cum a fost la tine acasă luna trecută.

ELENA: Luna trecută a fost Marcus la mine, Donald, și mi se pare că discuția noastră deja nu mai e amuzantă.

MARK: Mie, personal, nu mi s-a părut niciodată amuzantă. Donald, amice, ce-i cu tine? Te simți bine, dragul meu?

JOSEPH: Mă simt din ce în ce mai rău. Sunt complet disperat. Lumea din jur mă obosește foarte tare. M-am săturat de pustiul în care e sufletul meu. Trăiesc fără iubire, fără Dumnezeu, fără speranță de mântuire. Și fără înțelegere, Robert. Fără nicio înțelegere din partea nimănui. Sunt singur într-o lume singuratică.

MARK: Donald, dragul meu. Scumpul meu, Donald.

Mark îl îmbrățișează pe Joseph, îl ține strâns.

MARK: Nu ești singur, prietene. Noi suntem cu tine, amice. Suntem prietenii tăi devotați, eu, Sarah, Martha și Marcus, toți te iubim. Crede-mă. Te iubim, dragul nostru Donald. Și o să te ajutăm, o să te facem bine, o să-ți aducem cei mai buni doctori, cei mai buni psihoterapeuți, cei mai buni psihiatri.

Pauză.

JOSEPH: Robert, fratele tău Marcus a fost luna trecută la mine și la Martha.

MARK: Bine-bine, liniștește-te, dragul meu, o să treacă, ai încredere în mine, toate o să treacă.

JOSEPH: Dar ascultă, Sarah, chiar tu mi-ai spus că ai un amant, încredere pentru încredere, Sarah.

ELENA: Sunt alături de tine, Donald, alături tine. Eu și Robert o să facem tot ce ne stă în putință să te faci bine, trebuie doar să ai încredere în noi și totul va fi bine. Ai încredere în noi, Donald, încredere pentru încredere, dragul meu.

JOSEPH: Știu cine poate să vă demonstreze asta! Doamna Gertrude, vecina noastră. A trecut pe la Martha să-i dea o rețetă de gulaș cu soia, chiar luna trecută și nu numai că l-a văzut pe Marcus, dar chiar au vorbit despre importanța spovedaniei pentru creștini. O sun imediat. Sigur am numărul ei.

Joseph scoate telefonul și caută în agendă numărul doamnei Gertrude.

MARK: Hai, hai, hai, Donald. Oprește-te imediat, auzi.

JOSEPH: Doar n-o bănuiești de minciună pe doamna Gertrude, nu-i așa?

Joseph sună.

MARK: Donald, pentru Dumnezeu, oprește-te, nu e nevoie să o deranjezi pe săraca femeie.

JOSEPH: Nu e săracă, Robert. Bună ziua, doamnă Gertrude. Bună ziua! Sunt vecinul dumneavoastră, Donald.

MARK: Doamne, nu mi-am dat seama că e atât de grav, o să-l sun chiar azi pe amicul meu care e profesor de psihiatrie la Copenhaga.

JOSEPH: Scuze că vă sun în mijlocul weekend-ului, dar un vechi prieten de-al meu, domnul Robert Joachim, ar vrea să vă pună o întrebare. Nu, nu, nu este membru al comunității noastre. Dar e cel mai bun prieten al meu. Ce-ce? Nu, nu știu de ce nu e membru. Da, e catolic. Da, cu acest nume de familie. Evident că merge la biserică. Îl cunoașteți foarte bine pe fratele lui mai mic... Dar mai bine vorbiți direct cu domnul Joachim, îi dau telefonul. Week-end frumos, doamnă Gertrude!

Joseph îi dă telefonul lui Mark.

MARK: N-o să vorbesc cu ea, Donald. Cere-ți scuze imediat și spune-i că o sunăm mai târziu.

JOSEPH: Femeia așteaptă, Robert. Vorbește cu ea, e catolică ferventă, e președinta comunității catolice, o să-ți spună numai și numai adevărul, vorbește cu ea. Nu se cade să lași o femeie să aștepte, Robert.

Mark ia telefonul.

MARK: Alo, bună ziua, doamnă Gertrude. Sunt Robert Joachim, după cum v-a spus deja prietenul meu Donald. Știți... Ce-ce? Nu, nu fac parte din nicio comunitate, eu doar merg la biserică duminica. Catolică. Ce? Aha. Bine, o să mă gândesc la această propunere. Știți, fratele meu... Ce-ce? Mă cunoașteți?

Ce-ce? A, îl cunoașteți pe fratele meu? Păi, da, nu mă mir, vine uneori în vizită la Martha și Donald. Ce-ce? A, ați vorbit cu el luna trecută? Ce?! În care luna ați vorbit cu el, doamnă Gertrude? Sunteți sigură? Sunteți sigură că era luna trecută? Sunteți sigură că era fratele meu? Despre ce ați vorbit cu el? A, despre importanța spovedaniei, aha. Câți ani aveți, doamnă Gertrude? O, iertați-mă! Pur și simplu mi-a scăpat. O, n-am vrut să vă întreb ce vârstă aveți, pur și simplu mi-a scăpat. Nu știu cum s-a întâmplat. Îmi cer mii de scuze, doamnă Gertrude, vreau să înțelegeți corect, n-am vrut să vă întreb ce vârstă aveți, doar că nu am toate mințile acasă, eu, știți, am fumat ceva, dar nu, nu țigări, doamnă Gertrude, ci de-alea, știți dumneavoastră, altfel de țigări. Ce-ce? Nu înțelegeți despre ce vorbesc? Normal că nu înțelegeți despre ce vorbesc, probabil că dumneavoastră nu fumați „altfel de țigări”. Ce-ce? A, nu fumați deloc? Foarte bine faceți, doamnă Gertrude. Ce? De ce v-am sunat? Nu știu, doamnă Gertrude, în ultima vreme nu mai înțeleg absolut nimic. Vă doresc o zi bună!

Marc închide telefonul și i-l dă lui Joseph.

MARK: Chiar nu mai înțeleg nimic. Sarah, poți să-mi explici?

ELENA: Nu știu, Robert.

MARK: Dar tu, Donald, tu știi?

JOSEPH: Viespile de vară ne înțeapă chiar și în noiembrie, Robert.

MARK: Poate că voi toți doar îmi faceți o farsă? Poate v-ați vorbit cu toții, cu Marcus, cu Martha, și chiar cu doamna Gertrude?

ELENA: Ce nemernic ești, Donald!

JOSEPH: Sunt doar obosit, Sarah, asta e tot.

Pauză.

MARK: De ce e viața asta atât de jalnică? De ce n-are nicio valoare? De ce peste tot nu e decât minciună, ipocrizie și mizerie? E atâta mizerie în jur. E atâta mizerie în jur. O lume mizerabilă, monstruoasă. Și pentru ce toate astea? De ce a făcut Dumnezeu lumea asta atât de monstruos de crudă? De ce L-a trimis pe Fiul Lui în lume pentru ca lumea să-L răstignească? Și-a trimis fiul în lume pentru ca lumea să-L răstignească, dar mă tem că asta nu a făcut niciun bine lumii. Jertfa Lui nu a salvat lumea, așa cum credem noi.

ELENA: Ce tot vorbești, Robert, revino-ți!

MARK: Jertfa a fost în zadar, lumea e în continuare plină de minciuni și vicii, și pe zi ce trece devine tot mai rea.

ELENA: Nu e nevoie să rostești asemenea cuvinte, Robert. Nu lua asupra ta un păcat atât de îngrozitor cum e blasfemia.

JOSEPH: Spune ce-ți trece prin cap, amice, și să nu-ți fie frică de nimeni. Lumea e o mocirlă, o groapă de gunoi mizerabilă, nu există niciun Dumnezeu și n-are cine să ne pedepsească pentru toate ororile pe care le facem aici. De altfel, nici să ne salveze de noi înșine n-are cine. Suntem cu toții condamnați.

MARK: Mizerie sub unghii, mizerie în suflete, mizerie în familiile noastre, mizerie în biserică. Mizerie, mizerie, mizerie, peste tot e numai mizerie.

ELENA: Adună-te, Robert, lui Marcus nu i-ar plăcea ce ai zis.

MARK: Lui Marcus?! Și cine este acest Marcus? Nu e el cel care și-a înșelat propriul frate de două ori într-o singură zi?

ELENA: Marcus nu te-a înșelat, Robert. Lunea trecută chiar a fost la mine. Nu trebuie să-l ascuți pe Donald, vezi doar că nu prea e în apele lui.

JOSEPH: Dar Robert nu mă ascultă pe mine, Sarah, ci pe doamna Gertrude. Sau o să zici că și ea a luat-o razna ca și mine?

ELENA: Nu știu, Donald. Încă nu pot să explic cum reușești să faci toate astea. Nu știu de ce aceste două femei foarte drăguțe, soția ta, Martha, și vecina ta, doamna Gertrude, au fost de acord să-ți susțină fantezia bolnavă, dar n-am să renunț la povestea asta și o să fac eu lumină. O s-o fac de dragul familiei, iubirii, credinței. Și al Jertfei Supreme care a fost făcută pentru noi toți. Marcus a fost la mine lunea trecută, Robert, pentru că eu și Marcus ne iubim. Acum două săptămâni, Marcus și cu mine am început o relație. N-am găsit puterea să-ți spunem, am încercat de mai multe ori să ne despărțim pentru a nu comite un păcat, dar nu ne-am putut controla sentimentele. Noi chiar ne iubim și am hotărât că iubirea o să ne răscumpere păcatele. Că doar iubirea răscumpără tot. Ne iubim, Robert. Știu că probabil n-o să-ți fie ușor să auzi asta acum. Dar mai devreme sau mai târziu tot trebuia să se întâmple. Nu-mi găsesc nici un fel de scuze, dar singura mea justificare sunt sentimentele noastre. Iubirea justifică totul dacă e iubire. Și asta e iubire, Robert. Și iartă-mă că ai aflat abia acum, iartă-mă.

Pauză.

JOSEPH: Dar asta nu dovedește că lunea trecută Marcus a fost la tine, nu-i așa?

ELENA: Ce mai e de discutat aici, Donald? Deja e suficient de clar. Oricum e totul clar.

MARK: Dar așa ceva nu e posibil, nu-i așa, Sarah?

JOSEPH: Ba e foarte posibil, Robert. Dar eu încă insist că Marcus a fost la mine.

ELENA: Lunea trecută Marcus a fost cu mine, Robert. Am fost cu el în patul nostru.

MARK: Dar așa ceva nu e posibil, nu-i așa, Sarah?

JOSEPH: Ba e foarte posibil, Robert, în orice zi, mai puțin lunea trecută.

MARK: Sarah?!

ELENA: Iartă-mă, Robert.

MARK: Donald?!

JOSEPH: Îmi pare rău, amice.

*Mark se uită disperat ba la Joseph, ba la Elena,
apoi se întoarce brusc și pleacă foarte repede.
Pauză.*

JOSEPH: Nu înțeleg, Sarah, dacă Marcus e amantul tău, atunci cine a fost la tine lunea trecută?

ELENA: Marcus a fost la mine lunea trecută, Donald.

JOSEPH: Dar Marcus a fost la noi lunea trecută, Sarah.

ELENA: Tu știi foarte bine unde a fost Marcus lunea trecută, Donald.

JOSEPH: A fost la mine acasă.

ELENA: Știi foarte bine unde a fost.

JOSEPH: A fost la mine acasă.

*Joseph și Elena se privesc în ochi.
Timp de cel puțin un minut se privesc intens în ochi.*

JOSEPH: Tu în ce crezi, Sarah?

ELENA: În mântuire, Donald.

JOSEPH: Și cine o să te mântuiască, Sarah?

ELENA: Dumnezeu o să mă mântuiască, Donald.

JOSEPH: Tu crezi în Dumnezeu?

ELENA: Da.

JOSEPH: Și pe mine cine o să mă mântuiască, Sarah?

ELENA: Dumnezeu, Donald, dacă Îi ceri asta.

JOSEPH: Dar eu nu cred în Dumnezeu, Sarah, ce să fac?

ELENA: Roagă-te la Dumnezeu să-ți dea credință.

JOSEPH: Eu nu-i pot cere nimic lui Dumnezeu, Sarah.

ELENA: De ce, Donald?

JOSEPH: Pentru că nu poți să ceri ceva de la cineva în care nu crezi.

ELENA: De ce, Donald?

JOSEPH: Cum adică, de ce?

ELENA: De ce nu poți să ceri ceva de la cineva în care nu crezi? Că, de fapt, Îi ceri să te ajute să crezi.

JOSEPH: Bine-bine, dar fără Dumnezeu pot să sper la mântuire?

ELENA: Dar ce numești tu „mântuire”, Donald?

Pauză.

Joseph cade pe gânduri.

JOSEPH: Când o să stea ploaia.

ELENA: Ce, iartă-mă, n-am înțeles?

JOSEPH: Tu chiar n-ai băgat de seamă că plouă fără întrerupere de trei zile?

ELENA: Glumești, Donald?

JOSEPH: Nu, Sarah, nu glumesc deloc. Eu nu mai suport ploaia asta blestemată. Toate picăturile astea care cad pe pământ. Milioane, milioane de picături care cad pe pământ, cad pe acoperișurile caselor noastre, cad în capetele noastre, cad în capetele copiilor noștri.

ELENA: Păi, și care e problema, Donald?

JOSEPH: Păi, că le urăsc pe toate. Toate picăturile luate împreună și fiecare picătură luată separat. Urăsc picătura care zboară din cer și se lovește de asfalt sau de țiglele de pe acoperișul casei mele sau, și mai rău, de streșina metalică a ferestrei mele. Pic, pic, pic.

Pauză.

JOSEPH: Pic, pic, pic.

ELENA: Păi, atunci poate că tu chiar trebuie să mergi la un psihoterapeut.

JOSEPH: Dar problema e că eu nu cred în psihoterapeuți, așa cum nu cred nici în Dumnezeu.

ELENA: Dar tu crezi cu adevărat în ceva, Donald?

JOSEPH: Da, Sarah. Cred că luna trecută Marcus a fost la mine.

Intră Mark.

MARK: Am vorbit cu doamna Gertrude. Sau mai bine zis, am încercat să vorbesc cu doamna Gertrude. M-am dus la tine acasă, Donald, ca să vorbesc față în față cu vecina ta. Dar s-a dovedit că voi nu aveți nicio vecină pe care s-o cheme doamna Gertrude. În dreapta voastră stă domnul Helmut, un

burlac bătrân, iar în stânga e o familie tânără și nu există nicio doamnă Gertrude, nu numai pe strada voastră, dar nici în sat. Așa cum nu există nici vreo comunitate catolică din care se presupune că faci parte, Donald. Nu știi cine era biata femeie cu care am vorbit la telefon, sau cum ai reușit să organizezi tot acest circ și, mai ales, de ce? Pentru ce, Donald?

JOSEPH: Da, se pare că viespile de vară ne înțeapă chiar și în noiembrie, Robert.

MARK: Da, bine!

ELENA: Dar ție nu ți-a trecut deloc prin cap să treci și pe la Martha?

MARK: Normal că mi-a trecut. Dar chestia e că Martha nu mi-a deschis. Am stat la poartă și am sunat, dar n-a vrut să-mi deschidă. Cu toate că era acasă, că mașina era în curte și pe coș ieșea fum. Sunt sută la sută sigur că era acasă. Normal că într-un fel o înțeleg, nu i-ar fi fost ușor să se uite în ochii mei. Dar nu mă supăr pe ea, știu că Donald a pus-o să mă mintă. Și știm cât de frică îi e de soțul ei.

ELENA: E adevărat, Donald, că într-o zi ți-ai petrecut câteva ore bune încercând s-o forțezi pe Martha să nu te mai iubească?

MARK: De ce, Donald?!

ELENA: Martha mi-a spus că voia să o convingă să nu-l mai iubească, voia să-i fie silă de el și să-i spună că nu-l mai iubește. Așa voia el să-i demonstreze că iubirea e trecătoare. Dar până la urmă, biata Martha a leșinat fără să spună nimic.

MARK: Oribil. Biata Martha!

JOSEPH: Ce ți-e și cu Martha asta.

MARK: Scuze, Donald, dar până la urmă eu va trebui totuși să anunț toate astea la spitalul de psihiatrie. Iartă-mă, dar comportamentul tău devine periculos pentru cei din jur.

Pauză.

JOSEPH: Viespile de vară ne înțeapă chiar și în noiembrie.

MARK: Da, viespile de vară ne înțeapă chiar și în noiembrie.

ELENA: Da, bine.

Pauză.

MARK: Într-o zi, când eram mic, tata mi-a făcut o bărcuță din scoarță de copac și i-a pus o pânză de hârtie. Era așa de frumoasă și eu eram atât de fericit. Am fugit cu ea la râu. Și, nebun de fericire, am lăsat bărcuța la apă. Țin minte și acum fiecare secundă din ziua aia. Țin minte cât de fericit

alergam pe cărarea din pădure, cum voiam să ajung mai repede la râu și cum am ajuns acolo. Și cum, tremurând de fericire, am lăsat bărcuța la apă.

Pauză.

ELENA: Și pe urmă ce s-a întâmplat, Robert? Ce s-a întâmplat cu bărcuța?

MARK: S-a îndepărtat.

ELENA: Robert?

MARK (*tipă la Sarah*): De ce te uiți la mine ca la un nebun?! S-a îndepărtat, înțelegi, s-a îndepărtat! Cel mai de preț lucru pe care îl avem, cel mai frumos, totul se îndepărtează de noi. Toate ne scapă din mâini. Stăteam acolo pe malul râului și o imploram să se întoarcă, iar ea se îndepărta tot mai mult și mai mult pe râu în jos. Și eu am rămas acolo plângând. Și m-am rugat la Dumnezeuul tău, Sarah, să-mi dea bărcuța înapoi. Dar râul mi-a luat-o pentru totdeauna. Dar dacă Dumnezeu nu e capabil să oprească curgerea unui râu, atunci ce nevoie am eu de un asemenea Dumnezeu? Voiam ca bărcuța aia să plutească pe apă, dar să nu mă părăsească pentru totdeauna. Și atunci mi-am dat seama că tot ce plutește, mai devreme sau mai târziu tot ne părăsește. Și tot ce zboară, va zbura departe de noi. Și toți cei care sunt capabili să meargă, toți ne vor părăsi mai devreme sau mai târziu. Și toți cei care ne iubesc, mai devreme sau mai târziu, n-o să ne mai iubească. Iar noi, noi o să rămânem întotdeauna pe mal. Întotdeauna o să ne uităm cum iubirea și fericirea noastră se îndepărtează de noi pe cursul apei în jos.

Pauză.

MARK: N-am fost la doamna Gertrude, Sarah. N-am plecat nicăieri. Doar am stat pe bancă și am încercat să nu mă gândesc la nimic. Iartă-mă, Donald, cred că Marcus a fost la tine luna trecută. Pur și simplu mi-e frică să privesc adevărul în ochi. Mi-e frică să trăiesc. Asta e tot. Terapeutul meu nu mă ajută. Și eu sunt la fel de obosit ca și tine, Donald. Și sunt la fel ca în copilărie, stau pe mal și mă uit cum bărcuța mea se îndepărtează tot mai mult și mai mult de mine. Și știu că Dumnezeu nu poate să oprească râul să curgă. Iartă-mă, Donald.

Pauză.

ELENA: Robert, eu de trei ani mă văd cu un alt bărbat. Dar cu siguranță nu cu Marcus, Robert. N-am găsit puterea să-ți spun.

MARK: Nici nu m-am gândit că e Marcus, Sarah. Și, ca să fiu sincer, nu m-am gândit deloc la asta.

ELENA: Dar la ce te-ai gândit, Robert?

MARK: Nu știu. Probabil că la viespile de vară care ne înțepă chiar și în noiembrie.

JOSEPH: Și ce înseamnă asta, Robert?

MARK: Nu știu.

ELENA: Iartă-mă, mă simt vinovată.

MARK: Îl iubești pe bărbatul ăla, Sarah?

ELENA: Nu știu, Robert. Se pare că, de fapt, nu știu ce înseamnă cuvântul ăsta.

MARK: De ce ai tăcut trei ani de zile?

ELENA: Pentru că tot timpul am așteptat să se termine. După fiecare întâlnire mă gândeam că a fost ultima. Când a plecat, am fost sigură că n-o să mă mai sune. Și ieri am avut o discuție serioasă și am hotărât să punem capăt relației noastre. E o hotărâre definitivă. M-am gândit foarte serios și nu mă mai răzgândesc. Și nici el. A ales în favoarea familiei, pentru că e căsătorit și are copii. Și a hotărât să se întoarcă la familia lui. Și cu asta basta. Nu știu dacă o să poți să mă ierți sau nu? Probabil că nu, și căsnicia noastră s-a terminat. Dar, oricum ar fi, te rog să mă ierți pentru tot, și crede-mă, am fost mereu blândă cu tine, te-am respectat întotdeauna ca bărbat. Dacă te-am iubit? Într-un fel, da. Te-am iubit așa cum ar trebui să-și iubească o soție soțul? Probabil că nu, Robert. Dar de fapt, nu știu. Acum deja nu mai știu nimic.

Pauză.

ELENA: Dar îți jur, Robert, luna trecută nu omul ăsta a fost la noi, ci Marcus. L-am chemat pe Marcus pentru că voiam să-i povestesc despre relația mea cu acel bărbat. Aveam nevoie să povestesc cuiva, aveam nevoie de un sfat. Și am stat de vorbă cu Marcus până noaptea târziu. Și înainte să plece, m-a sfătuit să fiu sinceră cu tine și să-ți povestesc totul, Robert, pentru că nu trebuie să trăim în minciună. Marcus a zis că, și dacă n-o să poți să mă ierți, măcar o să mă înțelegi. Nu trebuie să trăim în minciună. Iartă-mă, Robert, am trăit o vreme în minciună, te-am mințit, am fost foarte crudă cu tine. Dar acum știi tot, Robert. Acum știi tot adevărul despre tot. Și că am avut un amant, și că m-am despărțit de el, și de ce a venit Marcus la mine luna trecută.

JOSEPH: Și-atunci cum rămâne cu doamna Gertrude, care luna trecută a vorbit cu Marcus despre esența spovedaniei? Și cum rămâne cu soția mea, Martha, care confirmă și ea totul.

ELENA: Donald a aranjat totul șmecherește, Robert. Sunt sigură că el le-a pus pe bieteale femeii s-o facă, sau poate le-a intimidat cumva, că e în stare. Luna trecută Marcus a fost la noi, pe cuvântul meu, Robert, ți-am mărturisit deja tot, și gândește-te și tu, ce sens ar avea să te mint?

Pauză.

MARK: Da, chiar n-are niciun sens.

JOSEPH: Și ce sens are să mint eu, Robert?

MARK: Tot niciunul.

Pauză.

MARK: Nimic n-are niciun sens. Toată lumea e total lipsită de orice sens. Asta e tot.

Pauză.

ELENA: Femeia trebuie să se supună bărbatului, asta e mântuirea ei, asta e sensul ei. Femeia trebuie să aparțină cuiva. Ea nu trebuie să aibă libertatea de a alege. Înainte, de exemplu, femeile erau măritate împotriva voinței lor, iar apoi își slujeau soțul toată viața. Chiar și azi, acest mod de viață se menține în unele țări. Dar, în civilizația noastră, lucrurile stau de multă vreme altfel. E ca și cum noi, femeile, am avea de ales, ca și cum am fi libere. Dar libertatea care ni se dă, nu e cu adevărat libertate, pentru că esența femeii e să aparțină cuiva, să-și ofere libertatea bărbatului ei. Fie că vrem, fie că nu, fie că suntem de acord, fie că nu, ființa noastră feminină este concepută tocmai pentru a se dărui. Femeia dăruiește, iar bărbatul primește. Dumnezeu a creat femeia din coasta bărbatului și i-a poruncit să i se supună și să îl trateze ca stăpân. Și poate că aș fi de acord cu asta, dar problema mea e că aș vrea să aparțin și să servesc un bărbat care să fie demn să-mi comande. Și asta e problema întregii noastre societăți moderne și a acestei așa-zise societăți democratice. Noi am hotărât că putem alege singure ce e mai bine pentru noi. Și de cum am hotărât că putem alege, din secunda aia, de fapt, nu mai putem alege. Alegem noi însene ce e mai bine pentru noi și tocmai asta e problema noastră. Și în același timp, Dumnezeu trebuie să hotărască ce e mai bine pentru noi. Asta e problema noastră, înțelegeți? De

aceea, în clipa în care femeia a hotărât că își alege singură bărbatul, ea a început să-l caute pe cel care ar putea să fie potrivit pentru ea, a început să caute bărbatul pe care l-ar putea servi. Dar nu există astfel de bărbați pe lume. Nu există astfel de bărbați pe lume. E foarte greu să-ți găsești un bărbat pe care să-l poți servi. E foarte greu să găsești în zilele noastre un bărbat în fața căruia să poți să-ți pleci capul cu smerenie. Eu personal am căutat foarte mult și nici până în ziua de azi n-am găsit unul. Nu am găsit un bărbat căruia să mă pot dărui cu toată ființa mea și căruia aș putea să îi aparțin. Și asta e o problemă. Înainte, probabil că bărbații erau mai răi decât sunt acum, dar atunci femeile nu alegeau, ci îl iubeau pe cel pe care li-l trimitea Dumnezeu. Dar azi, eu vreau să aleg, și de aceea nu pot să-mi găsesc stăpânul. Nu pot, pentru că știu cum ar trebui să fie. Și asta mă încurcă. La fel și cu Dumnezeu. Știu cum ar trebui să fie El, de aceea nu-mi pot găsi Dumnezeul pe care să-L slujesc. Pentru că mi-L aleg singură. Și ce fel de slujitor e ăla care își alege singur stăpânul? De aceea nu există fericire pentru femei pe lumea asta. Pentru că acum am hotărât să ne căutăm singure bărbații. Nu ni-l mai dă Dumnezeu pe cel de care suntem demne, ci căutăm noi pe unul care să fie demn de noi. Și dacă n-am fi întrebate, ca înainte, dacă ni s-ar da împotriva voinței noastre, dacă am onora și am sluji orice bărbat care ne-ar deveni soț, dacă în persoana soțului nostru, l-am vedea pe Domnul nostru, am vedea un prototip al Creatorului nostru, atunci am avea acces și la fericirea feminină și noi, femeile, am fi împlinite, înțelepte și virtuoză, ca înainte. Uite așa e.

Pauză.

JOSEPH: Tu vorbești serios?

ELENA: Absolut.

MARK: Nu cumva motivul e că lumea asta nu-i decât un monstru care își devorează proprii copii și asta, de fapt, e tot?

ELENA: Motivul e că nu există nimeni în viața noastră în afară de noi înșine, trăim singuri, suntem singuri cu noi înșine. Suntem singuri. Ți-așa e motivul.

JOSEPH: Chiar crezi asta?

ELENA: Absolut.

MARK: Dar noi suntem inteligenți și n-avem ce face. Știu și eu câte ceva despre lumea asta care mă împiedică să cred și să fiu de acord cu ce ai zis tu acum. De aceea, dacă e să vorbim despre problema esențială, atunci tocmai asta e că suntem inteligenți. Nu toți, dar mulți dintre noi. Și cine e inteligent, e și nefericit. Dar nu e vina mea că sunt inteligent.

ELENA: Dar a cui e vina?

MARK: Păi, dacă pui problema așa, atunci e vina voastră, a femeilor. E vina Evei care l-a ademenit pe Adam să mănânce mărul cunoașterii. Noi am mâncat mărul. Și acum suntem inteligenți. Și știm că tot ce ai zis tu nu e deloc adevărat. Sau nu e deloc așa cum ai zis. De aceea și suferim, pentru că noi știm tot, iar ce nu știm, ghicim. Asta e tot.

JOSEPH: Dar oare nu există posibilitatea de a ne prosti cumva din nou?

MARK: Nu cred, pentru că nu pot să nu știu ce știu deja.

ELENA: Păi și ce știi?

MARK: Eu știu tot. Asta și e marea mea problemă, că știu tot. Știu tot și, prin urmare, cunoașterea pentru mine s-a încheiat, nu pot să mai aflu nimic, pentru că știu deja tot. Și cred că asta e motivul catastrofei care s-a abătut asupra lumii. Toți știm.

ELENA: Și tu știi tot, Donald?

JOSEPH: Din păcate, da.

ELENA: Deci, știi unde a fost Marcus luna trecută?

JOSEPH: Sigur că știu. A fost la mine acasă luna trecută.

ELENA: Dar n-a fost, Donald. Și tu știi că nu e așa. Și știi că luna trecută Marcus a fost la mine.

JOSEPH: Marcus a fost la mine, Robert, crede-mă.

ELENA: A fost în casa noastră, dragule, crede-mă pe mine.

Pauză.

JOSEPH: Ar fi bine să mă crezi pe mine, Robert.

ELENA: Nu, ar fi bine să mă crezi pe mine, dragul meu.

MARK: Păi, de ce e lumea asta așa de monstruoasă? Un monstru care își devorează proprii copii? De ce e lumea asta oribilă atât de însetată de sânge, de ce își mușcă proprii copii de cap? Cu ce am greșit, de ce ne facem vinovați? De ce merităm toate astea? De ce toate astea? Pentru ce?

JOSEPH: Nu cumva, Robert, l-ai votat pe actualul președinte? Sigur că l-ai votat. Și nu cumva președintele ăsta al tău a sprijinit bombardarea Irakului, nu cumva l-a sprijinit pe președintele Statelor Unite care le-a ordonat piloților să bombardeze orașe cu civili irakieni și nu numai. Nu cumva bombele alea au ucis copii? Nu cumva mamele acelor copii strigau pe străzi cu bebelușii morți în brațe: „De ce ne faceți asta? Cu ce am greșit?” Oare ele nu văd lumea asta ca pe un monstru care le mușcă de cap copiii, Robert? Cine e vinovat? Sunt vinovați: piloții care au lansat bombele, președintele SUA care a dat ordinul, președintele tău care a sprijinit bombardamentele, și tu care l-ai votat pe președinte.

MARK: Și de aceea soția mea mă înșală cu alt bărbat în propriul meu pat? Asta e pedeapsa lui Dumnezeu pentru că m-am dus la vot?

ELENA: Nu m-am culcat niciodată cu bărbatul ăla în patul nostru, Robert, ne-am întâlnit întotdeauna la hotel.

MARK: Bine, atunci o să întreb altfel: există ceva sfânt pe lumea asta? Există măcar un lucru sfânt pe lumea asta?

Pauză.

MARK: Donald?

JOSEPH: Nu cred că există nimic sfânt, amice.

MARK: Și tu, Sarah, ce părere ai?

JOSEPH: Acum ea o să spună că Dumnezeu.

Pauză.

Elena închide ochii.

MARK: Sarah?

Elena deschide ochii și se uită la Mark.

ELENA: Să stea ploaia asta.

MARK: Vorbești serios, Sarah?

ELENA: Păi, da, foarte serios, Robert.

MARK: Deci, vezi care e principalul motiv al tragediei vieții noastre sub ploaia asta care nu se mai oprește de trei zile?

ELENA: Da, eu cred că tocmai asta e problema, Robert. Și Donald crede la fel, mi-a spus-o chiar el zilele trecute.

JOSEPH: Eu cred că motivul e chiar ploaia, Robert. Plouă de trei zile și nu s-a oprit nici măcar un minut. Picăturile astea! Cad fără încetare pe acoperiș și pe cornișa ferestrei mele, și nu pot să mă obișnuiesc, e de neacceptat, Robert. Pic, pic, pic.

MARK: Deci, voi vorbiți serios? Deci, nu sunt singurul care crede asta?!

ELENA: Ce-ce? Și tu crezi la fel, Robert?

MARK: Normal. Mi-a fost doar teamă să recunosc, nu numai față de voi, ci și față de mine. Acum trei zile, când a început să plouă, m-am gândit că nu va dura mult, pentru că, la urma urmei, e sfârșitul lui noiembrie și e timpul pentru prima zăpadă aici la noi, în nord. Dar când m-am trezit azi dimineață și am văzut că încă plouă cu găleata, am simțit că s-a stricat ceva în mine, s-a rupt ceva undeva foarte, foarte adânc, în străfundurile mele, s-a frânt sau,

mai degrabă, s-a rupt ceva sau, mai bine zis, s-a făcut țandări din cauza ploii ăsteia. Acolo în interiorul meu azi s-a întâmplat ceva ireparabil, ca și cum în mine ar fi căzut o vază foarte scumpă dintr-un dulap și s-ar fi spart. S-a rupt ceva în mine din cauza ploii ăsteia care nu se mai oprește, din cauza tuturor picăturilor astea care, așa cum bine a observat Donald, se lovesc continuu de cornișa mea. Am simțit sute de cioburi mici împrăștiindu-se în sufletul meu, în inima mea, ca și cum eu însumi m-aș fi crăpat și m-aș fi fisurat. Și atunci m-am gândit că poate ploaia e de vină pentru tot ce mi se întâmplă, că poate ploaia asta blestemată mi-a strâmbat și mi-a răsturnat toată viața, dar apoi m-am gândit că era puțin probabil ca o ploaie obișnuită să facă o viață întreagă să se rupă în bucăți, e puțin probabil să se întâmple așa ceva, sau poate că îmi scapă mie ceva? Poate că nu înțeleg eu ceva despre viața asta? Și atunci m-am hotărât că trebuie să fie vorba despre altceva, probabil că există motive mai profunde decât ploaia. Așa că am început să caut motivele. Dar n-am putut să le găesc. Motivele tragediei mele mi-au rămas necunoscute.

JOSEPH: Ploaia asta blestemată, Robert.

MARK: Da, acum, în sfârșit, am înțeles, Donald.

JOSEPH: Păi, mă bucur că ai înțeles, dragă prietene.

MARK: Da, acum am înțeles sută la sută. Și totul datorită lui Sarah.

ELENA: Totul datorită lui Donald, Robert. El a început primul să vorbească deschis despre asta.

MARK: Mulțumesc, Donald.

JOSEPH: Ce v-a apucat? Nu e cazul să vorbim despre asta. Toți știam în adâncul sufletului nostru că așa e.

ELENA: În ce mă privește, până acum trei zile, când au început să cadă primele picături din cer, m-am gândit imediat: „Mi se pare că nu mă așteaptă cea mai simplă perioadă din viața mea.” Și așa a fost.

JOSEPH: E bine că suntem prieteni și la greu ne putem sprijini reciproc.

MARK: Da, da, e atât de important să fim împreună, să ne certăm, să nu fim de acord, să ne confruntăm, dar totuși să ne iubim. Vă iubesc atât de mult, prieteni. Sarah! Donald!

JOSEPH: Robert, Sarah.

*Mark, Elena și Joseph se îmbrățișează.
Stau îmbrățișați ca trei colegi de școală.*

ELENA: Doamne, e atât de bine să ai prieteni mai în vârstă și mai înțelepți, de la care să poți să înveți, să capeți experiență de viață, să iei înțelepciune. Robert, Donald, vă iubesc atât de mult.

JOSEPH: Acum ceva mă gădilă pe interior ca o vrăbiuță, ceva mă gădilă și ciripește ca o păsărică și e pe cale să iasă afară, o pasăre zboară în mine, în inima mea, se agită ca o vrăbiuță și nu se poate elibera, oare ce simt eu atât de frumos și de neliniștitor?!

MARK: O, eu simt ceva care mă zgârie pe dinăuntru, de parcă am pisică în burtă și mă zgârie cu lăbuțele, ce mă mânâncă pe dinăuntru, ce criză de fericire m-a lovit pe dinăuntru, a?!?! A?!

ELENA: E ca și cum cineva în interiorul meu ar freca podeaua și m-ar gădila cu cârpa, ba ar mai și cânta.

MARK: Ei! Ce ai?! Și cum mai cântă! Cine cântă așa, brusc, în interiorul meu?

ELENA: Ba mai și dansează dansuri întregi în interiorul meu!

JOSEPH: Păsări, stoluri întregi de păsări zboară în interiorul meu și mă gădilă cu aripile lor. Ei, hai, păsărelelor! Hai, încetați imediat să mă mai gădilați, sau vă arăt eu vouă! Vă arăt eu! Să vedeți ce vă fac! Vai, păsărelelor! Vai!

MARK: Cântă acolo înăuntru, așa că inima mea dansează și e gata să-mi iasă din piept. Ușurel, inima mea, ușurel, e doar o glumă, e doar o glumă, e doar o glumă, e doar o glumă, vai, vai!

ELENA: Ah, nu trebuie să mă gădili. Ai!

MARK: Nu pot să fac nimic, mâinile mele urcă singure pe șoldurile tale ca să le scarpine.

ELENA: O, ce faci, mă gădilă foarte tare, termină. Ai! Ai! Ai!

JOSEPH: Gădilă-mă și pe mine, și pe mine, te rog.

MARK: Stai așa.

JOSEPH: Ai, ce mă gădilă, ai! Termină, te implor, termină! Ai!

MARK: Tu mi-ai cerut să te gădil, nu-i așa, amice?!

JOSEPH: Da, dar zic „termină” că așa se cade, dar de fapt, continuă, sari pe mine, amice, cât de repede poți.

MARK: Sunt viespile de vară care vă înțeapă în noiembrie.

ELENA: Ai! Ai-ai-ai!

JOSEPH: Viespi de vară, ai! Ai-ai-ai! Și acum stai așa, să vezi, amice. Viespile de vară zboară spre tine.

MARK: Oho! Au-ai-ai! Gădilă!

ELENA: Uite că vin și viespile mele de vară în ajutorul lui!

MARK: Ai! Ce gădilă! Vai-vai-vai! Terminați, voi sunteți doi, nu e cinstit!

JOSEPH: Viespile de vară ne înțeapă chiar și în noiembrie. Bzzz, bzzz, bzzz, bzzz.

MARK: A, deci așa! Țineți-vă bine amândoi. Sfintele viespi de vară vă atacă, aveți grijă!

ELENA: O, ce mai ciupesc! Ce doare!

MARK: Pentru că nu sunt albine obișnuite, ci sfinte albine de vară! Uite ce e cu adevărat sfânt pe lumea asta: sfintele albine de vară. Care înțepă chiar și în noiembrie!

JOSEPH: Oi! Oi, asta chiar doare! Aha, deci, păi atunci sfintele albine de vară zboară spre tine! Ajută-mă cu viespile tale, să zburăm împreună spre el!

MARK: Uf, ce doare!

JOSEPH: Și ce voiai, că doar sunt albine sfinte ?!!!

MARK: Crezi că mă sperie? Stați așa!

ELENA: Ai-ai-ai! Ai!

JOSEPH: Oi-oi-oi!

MARK: Ai! Ai! Ai!

Mark, Elena și Joseph se gâdilă unul pe altul și râd.

CORTINA